

BÖLÜM 9

İNGRAFİK HABER TASARIMI¹

Aslıhan ZİNDEREN²

GİRİŞ

İngrafik; bir konuyu, fikri veya bir hikâyeyi metnin yanı sıra görsel öğeler kullanarak bütüncül bir yapı içerisinde anlatan tasarımları ifade etmektedir. Dergilerde sıklıkla rastladığımız bu tasarım türü eğitimden reklama pek çok alanda kullanılmaktadır. İngrafik tasarımın giderek popüler hale geldiği alanlardan biri de haberciliktir. Yeni medya ortamının haberi çok yönlü (metin, ses, video, grafik, interaktif görselleştirmeler, vb.) sunmaya olanak tanınması, haber tasarımı- nı kolaylaştıracak dijital araç ve yöntemlerin ortaya çıkışı, hipermetin özelliği sayesinde dijital ortamda haber sunumunda sayfa kısıtlaması olmaması gibi birçok konu haber odalarının ingrafik haber tasarımına yönelmesinde etkili olmuştur.

İngrafik haber; veri görselleştirmelerini (grafik, harita gibi), çeşitli görselleri (fotoğraf, illüstrasyon gibi) ve haber metinlerini bir araya toplayarak haber hika- yesini çok yönlü bir şekilde anlatan grafik tasarımıdır. İngrafik doğru ve etkili bir şekilde tasarlandığında enformasyonu hızlı, kolay algılanabilir ve ilgi çekici bir yapıda aktarabilme gücüne sahip olmaktadır. Dolayısıyla ingrafik haber ta- sarımı ile karmaşık bilgilerin topluma kolay ve hızlı bir şekilde iletilmesi sağla- nabilmektedir. Bu çerçevede birçok haber odası haberlerinde bu tasarım türüne başvurmaktadır. Özellikle kovid-19 döneminde verilerin daha açık ve anlaşılır bir yapıda topluma iletilmesi için statik ve interaktif pek çok görselleştirme öge- sinden yararlanılmaktadır. Bu noktada ön plana çıkan tasarım türlerinden biri de ingrafiklerdir. Türkiye’de ise yoğun olarak ingrafik haber tasarımı yapan kurum Anadolu Ajansı’dır. Dolayısıyla anlaşılması zor, karmaşık ve yoğun olarak veri barındıran haberlerde bu tasarıma başvurulması haberin anlaşılır ve ilgi çe- kici olması açısından dikkate değerdir.

Bu çalışmada ingrafik tasarımın tanımı yapılmakta, ingrafik tasarım ta- rihinden ve ingrafik tasarım türlerinden söz edilmekte, ingrafikte kullanılan

¹ Bu çalışma 2019 yılında Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Anabilim Dalı’nda tamamlanan “Veri Gazeteciliği ve İngrafik Haber Tasarımına Yönelik Uygulamalı Bir Analiz” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

² Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan ZİNDEREN, Atatürk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, aslihan.cezik@atauni.edu.tr

çok husus infografik tasarımının amacına ulaşması için önemlidir. Infografik haber tasarımının amacı ise haber hikâyesinin anlaşılır, ilgi çekici ve öz bir anlatımla sunulmasıdır. Bu doğrultuda infografik haberde tasarımın yanı sıra görsel algı ve bilgi mimarisi gibi konular üzerinde durulması, doğru bir haber tasarımı için dikkate değer bir öneme sahiptir.

KAYNAKLAR

- Ambrose, G. & Aono-Billson, N. (2013). *Grafik Tasarımda Dil ve Yaklaşım*. (Çev.: Melike Taşçıoğlu). İstanbul: Literatür Yayınları. (2011).
- Ambrose, G. & Harris, P. (2013). *Grafik Tasarımda Tasarım Fikri*. (Çev.: A. Gülден Taşçıoğlu & Melike Taşçıoğlu). İstanbul: Literatür Yayınları. (2010).
- Ambrose, G. & Harris, P. (2014). *Görsel Grafik Tasarım Sözlüğü*. (Çev.: Bilge Barhana). İstanbul: Literatür Kitabevi. (2006).
- Berger, J. (2009). *About looking*. Bloomsbury Publishing. UK: PLC.
- Çağıltay, K. (2011). *İnsan Bilgisayar Etkileşimi ve Kullanılabilirlik Mühendisliği: Teoriden Pratiğe*. Ankara: ODTÜ Geliştirme Vakfı Yayıncılık.
- Carroll, N. (1994). *Visual Metaphor*. In: Aspects of Metaphor, (189-218). (J. Hintikka, Ed.) Dordrecht, The Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
- De Haan, Y., Kruijemeier, S., Lecheler, S., Smit, G., & Van der Nat, R. (2018). When does an infographic say more than a thousand words? Audience evaluations of news visualizations. *Journalism Studies*, 19(9), 1293-1312.
- Derman, İ. (2010). *Fotoğraf ve Gerçeklik*. İstanbul: Hayalbaz Kitap.
- Dick, M. (2020). *The infographic: a history of data graphics in news and communications*. London: MIT Press.
- Forceville, C. (2002). *Pictorial Metaphor in Advertising*. New York: Routledge.
- Knaflig, C. N. (2015). *Storytelling with data: A data visualization guide for business professionals*. New Jersey: John Wiley & Son.
- Knight, M. (2015). Data Journalism in the UK: A Preliminary Analysis of Form and Content. *Journal of Media Practice*, 16(1), ss. 55-72.
- Krum, R. (2014). *Cool infographics: Effective communication with data visualization and design*. Indiana: John Wiley and Sons.
- Lankow, J., Ritchie, J. & Crooks, R. (2012). *Infographics: The power of visual storytelling*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Morville, P. & Rosenfeld, L. (2007). *Information Architecture for the World Wide Web*. Sebastopol: O'Reilly.
- Rajamanickam, V. (2005). *Infographics Seminar Handout*. Bombay: National Institute of Design. Ahmedabad Industrial Design Centre. Indian Institute of Technology.
- Schlapp, H. (2013). *Gazeteciliğe Giriş*. (Çev.: Işık Aygün). Ankara: Konrad Adenauer Vakfı Yayınları. (2002).
- Smiciklas, M. (2012). *The Power of Infographics: Using Pictures to Communicate and Connect with Your Audiences*. Indiana: Que Publishing.
- Uçar, T. F. (2017). *Görsel İletişim ve Grafik Tasarım*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Venngage. (t.y.). "What is a Pictogram and When Should I Use It?". <https://venngage.com/blog/pictogram/> Erişim Tarihi 19.09.2018.
- Webb, J. (2016). *Yaratıcı Fotoğrafçılıkta Tasarım İlkeleri*. (Çev.: Elif Günay). İstanbul: Literatür Yayınları. (2010).
- Wigan, M. (2012). *Görsel İllüstrasyon Sözlüğü*. (Çev.: Mehmet Emir Uslu). İstanbul: Literatür Kitabevi. (2009).
- Wodtke, C. & Govella, A. (2009). *Information Architecture: Blueprints for the Web*. Berkeley, CA: New Riders Publishing.